

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

17/4401-

2.11.2017

Spørsmål nr 130 til skriftlig besvarelse - Redusere risikoen ved transportfødslar og uplanlagte hjemmefødslar i Noreg

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 27. oktober 2017 vedlagt følgende spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe:

"I følge Medisinsk fødselsregister blei 196 barn fødd under transport i fjor. Det er nesten dobbelt så mange som året før og det høgaste talet på åtte år. I tillegg blei 176 barn fødd uplanlagt heime. Er dette tal som bekymrar helse- og omsorgsministeren, meiner han at transportsfødslar er trygge og uproblematiske eller planlegg regjeringa å gjere tiltak for å redusere risikoen for transportsfødslar og uplanlagde heimfødslar i Norge, og slik sikre likeverdig og trygg fødselomsorg i heile landet?"

Svar:

Å føde utenfor planlagt fødested oppleves ofte dramatisk, spesielt hvis det ikke er fagfolk til stede, og er ikke en ønsket situasjon. Heldigvis viser flere studier av transportfødslar at det som regel går bra med mor og barn. Fødslar som Medisinsk fødselsregister kategoriserer som uplanlagte fødslar utenfor institusjon består, i tillegg til transportfødslar, av kategoriene "uplanlagte hjemmefødslar" og "annet og ukjent sted". Når det gjelder alle disse gruppene samlet, er det studier som viser høyere dødelighet hos barna. Det er derfor all grunn til å intensivere innsatsen for å sikre at flest mulig fødslar skjer på planlagt fødested og med fagpersoner tilstede.

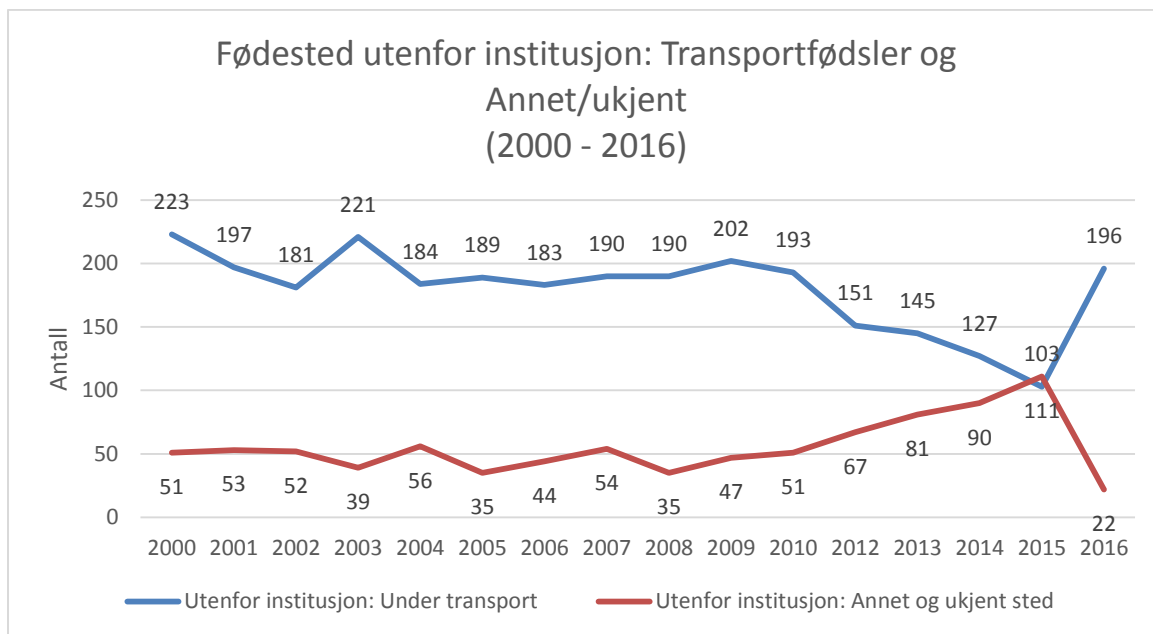
Et godt eksempel er fødetilbudet i Nordfjord og Lærdal der fødetilbudet ble lagt ned for fem år siden og erstattet av "god start" enheter på sykehusene med jordmødre i beredskap. Leder av "god start" enheten i Nordfjord uttaler til NRK i september i år at mellom fem og ti

kvinner årlig har født i ambulanse eller inne på "god start" enhetene, og alle har hatt jordmor til stede.

Statistikken fra Medisinsk fødselsregister (MFR) over uplanlagte fødsler utenfor institusjon, viser fra 1999 bare små endringer fra år til år, og andelen har ligget mellom 0,6 og 0,7 % av alle fødsler.

Fødselsår	Totalt antall fødte	Hjemme ikke planlagt, under transport, annet/ukjent	
		Antall utenfor institusjon, ikke planlagt	Andel utenfor institusjon, ikke planlagt
1999	59767	383	0,6
2000	59703	449	0,8
2001	57268	398	0,7
2002	56249	368	0,7
2003	57393	446	0,8
2004	57789	382	0,7
2005	57479	358	0,6
2006	59244	372	0,6
2007	59235	429	0,7
2008	61450	413	0,7
2009	63004	424	0,7
2010	62593	444	0,7
2011	61320	365	0,6
2012	61367	394	0,6
2013	59982	400	0,7
2014	60026	411	0,7
2015	59931	353	0,6
2016	60047	395	0,7

Fra 2009 har det vært en tilsynelatende nedgang i transportfødsler og en samtidig økning i kategorien "annet og ukjent sted". Medisinsk fødselsregister har informert meg om at de derfor har startet et kvalitetssikringsarbeid. Institusjonene er kontaktet og riktig fødestedstype er blitt registrert utfra nye innhentede opplysninger. En stor andel av de med fødested «Annet/ukjent» er dermed blitt reklassifisert som transportfødsler.

De korrigererte tallene viser at antallet transportfødsler i 2016 er på samme nivå som i perioden før 2009.

Det er en feil i de elektroniske meldesystemene til MFR som har forårsaket denne feilklassifiseringen. Årganger før elektronisk fødselsmelding ble gradvis innført (fra 2006) er trolig ikke rammet.

Med hilsen

Bent Høie